

KERST IN DE ZOMER

Toneelspel

door

GUIDO ROBAYS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **KERST IN DE ZOMER** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **GUIDO ROBAYS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2019 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **14** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Dirk - zoon, 20 jaar, losjes gekleed

Moeder - 45 jaar, vlotte dame, nog in kamerjas

Vader - 45-50 jaar, bureaunkledij

Roderick - gespeeld door Dirk (zoon uit eerste gedeelte)

Jan - door zijn vrouw Rika verlaten, speelt onder meer gitaar

Pieter - vooral tekenen. Roderick, Jan en Pieter dragen artiestenkledij met verfspatten: de heren zijn ongeveer 35 jaar oud.

Marleen - echtgenote van Roderick, draagt lichte zomerse kledij

Kaat - echtgenote van Pieter, draagt zomerse kledij. De dames zijn ongeveer 30-35 jaar oud

Aanhanger Hare Krishna - 50 jaar, oranje gekleed

Postbode - met fiets, 60 jaar, als postbode gekleed

Verkoper - verkoopt paaseieren in korte broek, 50 jaar

Pastoor - in aangepaste kledij, 65 jaar

Jeannine - 30 jaar, zeer aantrekkelijke dame, zomerkledij

Charlier - overvaller, man met masker. Is vroegere baas van Rika, zwart gekleed

Politieagent 1 - leeftijd speelt geen rol

Politieagent 2 - leeftijd speelt geen rol

DECOR:

Eerste gedeelte: onderhoud vader, moeder en zoon: sober decor - tafel, stoel en kast met spiegel.

Tweede gedeelte: door Dirk geschreven tekst zal worden opgevoerd. Decor: drukke woonkamer in een landhuisje. Kerstsfeer. Er staan schilderezels. De Icoon staat duidelijk op de kast uitgestald.

Tweede gedeelte: in het begin kerstsfeer, daarna herfst sfeer (tijdens die handeling geraakt de icoon verstrikt in de kerstboom), geleidelijke overgang naar zomersfeer die enigszins teniet gedaan wordt door het neerlaten van rolluiken en barricaderen.

De aangeduide muziekkeuze mag uiteraard door de regisseur worden aangepast.

Derde gedeelte: beoordeling stuk en opvoering door de vader.

DIRK: *(in het midden van de scène terwijl hij voor de spiegel aan het declameren is – maakt grote gestes wanneer hij in de spiegel declameert. Na iedere kleine scène draait hij zich naar het publiek)* Après nous les mouches *(in 't Frans/Engels naar de spiegel toe...in 't Nederlands naar het publiek..waar zijn de vliegen?)* A moi comte deux mots *(idem....waar zijn de woorden?)* Qui pour son coup d'essai réussi un coup de maître *(idem....waar is het meesterwerk?)* There is something rotten in thestate of ...*(idem.....het stinkt hier precies)* And a wife for taidverdrive *(idem...en een wijveke om me te amuseren. Moeder komt op, jongen stopt het “voordragen”, kijkt moeder aan)* Na deze stukjes declamatie ben ik uitgeslapen, ma.... maar 't was me het nachtje wel... zoals dat in een tekst van Kris Debruyne wordt bezongen:

“Zeer vermoeid en uitgeput kroop in vannacht in bed

Om vlak daarop weer op te staan, want 'k moest dringend naar 't toilet

En terwijl dat aan 't gebeuren was, kreeg ik plots een prachsidee
Want niks werkt inspirerender dan een rustige wc

En ik dacht...nu zit ik hier gewoonweg mens te zijn

En terwijl de aarde slaapt

Koester ik in 't geheim zeer verheven gedachten

Over relativiteit

Over dood en over liefde

Over haat en over spijt”

En dit terwijl iets door mijn darmen glijdt!

Goede morgen, ma... kom een klein dansje... *(zingt en danst met moeder)*

“What a difference a day makes?

Twenty-four fucking hours...”

MOEDER: Dirk, laat me los....Wat is me dat voor een gebrabbel?

DIRK: Enkele verzen die ik van buiten heb moeten leren in mijn poësis-jaar in het college en enige “tierlantijntjes”zo voor de vuist weg..... helaas dateren de poësis-verzen van vorige trimester al en zijn die woorden reeds vervlogen maar ik... ik denk dat het toneelwezen me deze nacht in de greep gekregen heeft.... er zullen altijd acteurs nodig zijn. Werk verzekerd voor deze jonge heer...

MOEDER: Hoe zo?

DIRK: (*lichtjes declamerend*) Het is me precies vannacht overkomen, mijn gemoed werd er vol van....en zoals de plotse gevoelens die Paulus ondervond op het ogenblik waarop hij van zijn paard werd gebliksemd ..zo ontstond bij mij de nodige inspiratie voor schrijven en acteren... My kingdom for a horse...het toneel trekt me aan..... Voilà... het is eruit... Ik wil op de bühne staan...Het zal zo zijn en niks anders, luister maar es wat ik spontaan voor de vuist weg declameer: Wir haben den Krieg noch nicht verloren, Wir haben noch zwei Patrone und ein Rolle Scheispapier...Nu ga ik WOII niet uit de weg om mijn doel te bereiken... alle thema's inzake WOI zijn al behandeld.

MOEDER: Och onnozelaar...Denk maar eerst aan een vaste toekomst... acteur, toneel... wat ben je ermee?

DIRK: Moeder, eerst nog eentje om het af te leren zogezegd...uit "Wachten op Godot":

Let's go

We can't

Why not?

We're waiting for Godot!

Ja, ik weet het ...vader en jij dromen van een zoon - advocaat, een zoon - geneesheer.... in het slechtste geval ...een zoon - priester.....MAAR IK WIL AAN HET TONEEL, IK WIL AAN HET TONEEL! Het zij zo....TONEEL, THEATER.....

MOEDER: Neen, neen ... zeker geen zoon-priester.....dat doet me aan kindertjes denken en terzelfdertijd aan een beladen woord beginnend met de letter P...P van pedaal...zelfs al wordt er nu aan het einde van de wijding een belofte bijgevoegd.... "Spijts mijn verlangen, zal ik steeds mijn pietje laten hangen.." Maar toneelspelers zijn er nog - financieel gezien dan - slechter aan toe.....échte armoedzaaiers...tuig van de richel.....ze doen het zelfs met beesten. Zie la belle et la bête..

Vergeet het toneel maar! "Wachten op studies in plaats van op Toneel."

DIRK: Dan zal ik mijn ganse leven de koning van de duisternis blijven die je derhalve nooit meer zult zien glimlachen. Ik zal dus steeds eenzaam blijven als een gebalsemd lijk bij nacht... "I am Anthony, Prince of Darkness"...vergeet dat nooit moeder. Maar langzaam rotten staat niet in mijn vocabulaire... Niettegenstaande ik even een ernstig onderwerp citeer: mors janua vitae....de dood is de poort tot het leven!

MOEDER: Hou je maar liever aan Nederlandse en Franse volzinnen. Je spraakkunst wat dode talen aangaat is bijna nihil.

DIRK: Ik zal die “nihil” terstond liquideren... Ik wil nu zo vlug mogelijk - indien mogelijk stante pede - naar de kleinkunstacademie.

MOEDER: Het doet me toch enigszins plezier dat je al Latijnse woorden - beperkt aantal weliswaar - kunt opnoemen... nihil, stante pede... mors.... Je maakt een verbluffende vooruitgang!

DIRK: Ik zal die uitdrukking nogmaals bezigen, zie...stante pede zal ik de toestemming van vader vragen om de toneelschool te mogen volgen. Pa is nogal op dictie en voordrachtskunst gesteld. De bewondering voor Jan Leysen, Wim Opbrouck en bijvoorbeeld Els Dottermans gaat bij hem heel ver. Ook kan hij niet nalaten de uitspraak van het Nederlands door bijvoorbeeld Antoon Vander Plaetse en Gerard Vermeersch te roemen. (*declameert: deju, deju Avelgem.... De Kwaremont ligt open!*) En moeder hoor de volgende zin maar es aan: Tu quoque, Brute... Zo krijg je nog twee Latijnse woorden aan je lijst toe te voegen. (*Vader komt tijdens laatste repliek van Dirk binnen*)

VADER: Hoor ik daar niet de naam van Antoon Vander Plaetse... met die man heb ik het gehad. Indien ze op zondagavond op het college geen andere ontspanning konden aanbieden, kwam men met A. Vander Plaetse, A. Demets of andere Kanunniken Dubois opdraven. Hoog de harten dus..... maar heb ik daar iets over dictie... dixie opgevangen? Dat is een totaal nieuw genre muziek voor je, Dirk. Dixie music... Dixieland de hot Jazz van New Orleans. Als ik het lied “I wish I was in dixie” door Elvis hoor, dan word ik steeds weemoedig.

Oh I wish I was in the land of cotton

Old things they are not forgotten

Look away, look away Dixieland.

Maar vergeet Dixie Music in het college. Ons werd, bij gebrek aan beter of uit schrik voor nieuwe tijden, het Oratorio “Jeanne d’Arc au Bûcher” als “oormartelaar” opgediend en dan nog op een ouderwetse bandopnemer.

DIRK: Hoor es aan moeder... ik heb declameren niet van een vreemde... en vader is blijkbaar ook in de media-wereld thuis.

MOEDER: Laat je weemoedigheid maar los, vaderverkeerd gegokt...je zoon wilt Dictie volgen met een C en een T...ik herhaal met een C en een T....DICTIE en dat aan een academierichting toneel nota bene.

DIRK: Moeder... nota bene...je hebt ook het Latijnse virus te pakken.

VADER: Academie hier, toneelschool ginder (*duwt zoon met beide*

handen op de schouder naar de grond toe)hier, hopelijk terug op de begane grond ...

DIRK: Inderdaad, opnieuw met vaste voet op de grond...allé, denk ik toch... maar - en dit kan je niet beletten - mijn verbeelding vliegt voor het ogenblik alle kanten op.... *(kijkt de kamer rond en dan naar zijn voeten)* ...kijk, ikzelf sta - in tegenstelling tot mijn imaginatie - vast als een boer in het Polderslijk.

VADER: Kijk ginder in de uiterste hoek... *(wijst een hoek aan)* ..naar mijn gevoel zit je zelfrespect in een klein hoekje...indien je qua toneel spelen nog niets te bieden hebt en wat meer is nog niets gepresteerd hebt, moet je jezelf low profile houden. Hou al je energie maar voor de richting "Rechten" aan de universiteit.

DIRK: Zo leg je jezelf bloot, vader: altijd maar commanderen, corrigeren, interpellieren, koeioneren...dat is alles wat jouw houding omtrent mijn opvoeding betreft ..en dat is nu eenmaal het echte eieren eten niet. Niet het geluk van je zoon neem je te harte, maar jullie "glorie" staat boven alles.

MOEDER: Deze redenering is voor mij onverstaanbaar... Zoals de snobs het uitdrukken... Mais cela doit être beau, car je n'y comprends rien.

VADER: Voilà mijn zoon, low profile aub... je moeder begrijpt er niets van...Laat ons gewone praat gebruiken....

DIRK: Ik bedoel: ruw uitgedrukt... jouw opvoeding waaruit geluk moet ontstaan trekt op geen kloten. Vader, ik had meer van je verwacht: jij die alle toneelopvoeringen van amateur gezelschappen uit onze streek bijwoonde...en jij, die je over hun prestaties meestal lovend uitsprak weliswaar rekening houdend met hun inzet, moed, geduld enzomeer.

VADER: Het scheppen van geluk, mijn zoon, moet in je eigen gemoed door jezelf gebeuren: Een beetje zachtmoedigheid zou daarbij wonderen kunnen veroorzaken...begin alras bij het zien van een leuke vrouwelijke hinde vlinders in je buik te krijgen.....en laat die vlinders huis houden in je jonge buikholte dat is de start van het opperste geluk!

DIRK: Als ik vlinders in mijn buik wil, dan steek ik wel een rups in mijn achterwerk!

MOEDER: Het is lang geleden dat ik nog gelul van dit niveau heb gehoord...jullie zijn als twee "luldebehangers" wat mij betreft....waar ik het woord vandaan haal? Meer uitleg vindt u in de wekelijkse kolom van Brusselmans in de Humo....

VADER: We wijken af...Dirk en ma: het is hoogtijd om te overdenken wat Dirk van zijn leven wil maken. Volgend schooljaar zit hij in zijn

laatste jaar middelbaar...

DIRK: Ma en Pa...Ik wil verbeelding brengen... want het leven is een pantomime en iedereen is de juiste gebaren vergeten... en aan een toneelstuk meewerken dat gesmaakt wordt, brengt gelukzaligheid aan.

VADER: Ok, Dirk, het leven is volgens jou een toneelstuk; dat beweren jij en de dromers. Maar het kan zo aflopen dat je altijd een figurantenrol zult hebben... en in het beste geval achteraan bij de zwijgende acteurs. En de bühne brengt geen centen om in het noodzakelijk levensonderhoud te voorzien.

DIRK: Moet het altijd de ernst zijn die de boventoon voert? Ons "zijn" hier op aarde kan ook op een eenvoudige, simpele manier beleefd worden. Het is het proberen waard. Ten andere; ik maal niet om persoonlijk bezit.

VADER: Ik ben uitermate bezorgd om je toekomst...en dat weet je moeder maar al te goed.

MOEDER: Jongen, na je studies Humaniora zouden we graag hebben dat je kiest voor een beroep dat je standvastigheid biedt. Je examens/poësis zijn achter de rug en je hebt nog maanden om na te denken welke studies je rond 1 oktober van volgend jaar wilt aanvatten.

DIRK: Dat weet ik al: Liefst Germaanse samen met Toneelwetenschappen. Rechten studeren leidt tegenwoordig meestal via de advocatuur tot het verdedigen van de rijkere kaste. Ik wil me uitleven in idealisme, humor, toneelteksten en acteren. **Ik wil zonneshijn en hoop brengen.**

VADER: Veel zonneshijn en hoop? Als speeltje - met nadruk op speeltje dat kinderen, eens volwassen, niet meer nodig hebben, wil ik je wel es de kans geven om deze zomer een - liefst absurd - toneelstuk te schrijven. Je kunt om te beginnen een heel spektakel van ongeveer een uur opbouwen... tekst, decor, te huren zaal zijn jouw verantwoordelijkheid. Wat de zaal en spelers betreft wil ik je wel bijstaan. Ik heb veel connecties in de toneelwereld. Nadien zien we wel... akkoord?

DIRK: Vader, je geeft me dus een waterkansje... ik neem het aanbod met volle goesting aan. Ik vlieg naar boven en begin eraan... Even if you two are playing it hard too ...I like it. Op naar mijn studeerkamer... om te werken aan mijn functie van estheet.

VADER: Estheet... Je klinkt zoals enige filosofen een twintig jaren geleden... "we moeten streven naar een ethisch reveil".

MOEDER: Dirk, ik weet dat je een grote fantasie hebt...teveel voor het échte leven door te komen....Maar begin alvast met een

eenvoudig scenario te schrijven. Dat is voorlopig je taak.

DIRK: Bedankt maatje... holala..... op welk aangeven van mijn fantasie zal ik me baseren?

VADER: Ik zal de “Generale” bijwonen en indien het te gortig of te langdradig wordt, zou ik graag tussenkomen. Ik heb ervaring met de reacties van een publiek. Het geeuwen, het schuifelen van voeten en gekuch moeten vermeden worden. Dit zijn duidelijke tekenen van verveling.

DIRK: Ten volle akkoord.... *(en op naar studeerkamer)*

MOEDER: Ik denk, vader, dat je de teugels te los laat... je geeft je zoon valse hoop en volgens mij mag je zo iets nooit een kind aandoen.

VADER: Voorlopig zijn we nu in de vakantie gedurende twee maanden van zijn toneel-obsessie verlost.

(de 2 andere acteurs verlaten het podium/doek toe... na enkele minuutjes gaat doek terug open en er zijn nu de acteurs en decor aanwezig die aan het eigenlijk toneelstuk zullen deelnemen)

DOEK

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto